

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б.Хмельницького
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В.Гнатюка

*Весь світ з вами,
якщо ви з нами !*

Туризм і рекреація: наука, освіта, практика

м. Мукачево

УДК [338.48-53:338.48-6]:001:37(043.2)

Т 86

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 12 травня 2021 р.)*

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 14 від 27 травня 2021 р.)*

Відповідальна за випуск – кандидат географічних наук, доцент Смочко Н.М.

Редакційна колегія: Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова); Гоблик В.В. – д.е.н., професор; Смочко Н.М. – к.геогр.н., доц.; Мовчан К.М. – директор Наукової бібліотеки МДУ; Медвідь Л.І. – ст. викл.; Кампов Н.С. – ст. викл.; Цупанич О.І. – провідний фахівець кафедри.

У збірнику тез висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми розвитку туризму та рекреації України та світу. Тематика конференції охоплює наукові, освітні та практичні погляди на розвиток туристичної та рекреаційної сфери на світовому, національному та регіональному рівні.

УДК [338.48-53:338.48-6]:001:37(043.2)

Т 86 Туризм і рекреація: наука, освіта, практика: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції/ ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол.) та ін. – Мукачево: РВВ МДУ, 2021. – 132 с.

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей.

© Мукачівський державний університет, 2021

2. Тюпій А.Т. Соціальна робота: теорія і практика: навчальний посібник [Електронний ресурс] / А.Т. Тюпій, І.Б. Іванова // Режим доступу: https://pidru4niki.com/18421120/sotsiologiya/metodi_sotsialnoyi_roboti#76.

3. Визначення анімації в туризмі й гостинності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://poznayka.org/s49510t1.html>.

4. Тарасов Л.В. Соціально-культурна анімація: принципи, завдання, зміст // Вісник психосоціальної і корекційно-реабілітаційної роботи. – 2003. – №2 – С.59-66.

УДК 004.9:338.48(043.2)

Гоблик-Маркович Н.М., Фіртач М.В.
Мукачівський державний університет
gm_nadina@i.ua
firtsakmarine@gmail.com

ВІРТУАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ

Віртуальний світ в умовах сьогодення став невід'ємною частиною життя суспільства. Можливості віртуальної реальності та технологій є сьогодні актуальними, адже визначальну роль відіграють процеси інформатизації, глобалізації та віртуалізації в різних сферах, галузях економіки та людської діяльності. Ця сфера чудово пристосована до впроваджень сучасних інформаційних технологій. Стрімкий розвиток мережі Інтернет став джерелом багатьох нових можливостей у сфері туризму та гостинності.

Інтернет також створює умови для формування віртуальних спільнот, стирає кордони між державами, змінює відстані, які роз'єднують людей і, врешті-решт, вибудовує навколо себе специфічну форму культури. Розвиток глобальної мережі зумовив й значне розширення сфери соціальної взаємодії окремої людини. Наслідком та одночасно ознакою розвитку Інтернету є поява різноманітних віртуальних співтовариств як нових типів товариств, які виникають і функціонують в електронному просторі з метою сприяння

вирішенню своїх професійних, політичних завдань, задоволення своїх інтересів у мистецтві, дозвіллі тощо [1].

Таким чином, завдяки необмеженому доступу, швидкості та інтерактивності, Інтернет створює передумови для появи такого нового напрямку як віртуальні технології у туризмі та готельно-ресторанному бізнесі.

У сфері гостинності можливості віртуальних технологій ще мало досліджені, але набирають вже швидких обертів. У зв'язку з цим, у сучасній науковій літературі недостатньо з'ясоване поняття віртуального туризму і віртуальних екскурсій та недостатньо розкрита їх сутність. Також зустрічаються інші назви, такі як, 3d- екскурсії, 3d-панорами, 3d-тури.

Віртуальний туризм пов'язано з появою комп'ютерних систем, а також, що особливо актуально, на розвиток впливають й карантинні обмеження в умовах всесвітньої пандемії останніх років.

Віртуальні тури – це он-лайнні або оф-лайнні презентації, які дозволяють потенційним клієнтам оглядати будь-який об'єкт . У залежності від типу такого туру, бувають, широкоформатні або циркулярні, а також панорами об'єктів будь-якого розміру (експонати музеїв та картинних галерей, кімнати та інші приміщення готелів, вулиці та будівлі міст, алеї парків, види з висоти пташиного польоту тощо) [2].

Відмінними особливості віртуальних технологій для галузі туризму є:

- представлення інноваційної пасивної форми відпочинку;
- більша доступність до масового ринку сегменту споживачів, якому не доводиться виїжджати за межі основного місця проживання;
- можливість представлення, матеріалізації продукту без реального використання ресурсів;
- за рахунок відсутності фізичного навантаження, тривалість онлайн-екскурсій до 24 годин;
- наявність інтерактивності, що дає можливість за допомогою використання будь-якого гаджету оглянути будь-яке приміщення (номера

готелю, музейної зали, виставки тощо) та реально пройтися вулицями міста будь-якої країни світу, оглянути визначні місця.

Отже така відмінність віртуального світу від реального дає можливість сформулювати нове поняття віртуальної екскурсії.

Віртуальною екскурсією є будь-яка подорож, яку індивід може реалізувати завдяки формуванню віртуального простору реальності та в реальному часі. Такі подорожі дають можливість дистанційно пізнавати світ, та при цьому, завдяки інформаційним ресурсам 3d-панорами, людина сприймає віртуальні об'єкти як реальні.

На думку дослідників галузі, Сущенко О.А. та Кравченко В.В., віртуальні технології мають ряд переваг та недоліків [2]. Серед найбільших переваг віртуальних екскурсій можна виділити:

- в них можуть брати участь люди, які не мають спроможності в реалії побувати в цих закладах або екскурсіях через фінансову чи іншу причину;
- отримання повної чи додаткової інформації про будь-який об'єкт туристичної дестинації (готельний, ресторанний чи музейний заклад, історико-культурні об'єкти туризму);
- універсальність та простота в користуванні: можуть бути розміщені на будь-якому електронному носії чи завантажені на веб-сторінці та залишені для широкодоступного користування;
- можна подорожувати і відвідувати туристичні підприємства не дивлячись на карантинні обмеження.

До основних недоліків даних технологій можна віднести, насамперед, високі витрати на створення 3d-панорамного продукту для підприємств галузі та недостатність емоційного, психологічного задоволення людини, і як наслідок, швидше забування переглянутого.

Та, загалом, в умовах сьогоденної всієї пандемії дані технології зарекомендували себе як особливо ефективні для підтримки і розвитку сфери туризму та гостинності. Досвід впровадження віртуальних технологій переконливо доводить, що даний напрям діяльності створює умови для

підвищення конкурентоспроможності послуг галузі. Такий продукт, який презентований у вигляді віртуального туру є презентабельнішим і привабливішим. І саме віртуальні технологічні продукти можуть стати поштовхом до купівлі реального продукту.

В Україні віртуальні подорожі ще не набули широкого використання і вони як маркетинговий мультимедійний засіб залучення споживачів потребують постійного розширення і запровадження.

Таким чином, просування віртуальних технологій у галузі туризму та гостинності є досить перспективним напрямом популяризації і розвитку об'єктів готельно-ресторанного бізнесу, музейної сфери та галузі туризму загалом. Відмінною особливістю віртуальних екскурсій є їхня доступність для людей, що не можуть подорожувати, а отже вони є засобом розширення споживчого сегменту. Та, не дивлячись на зростання популярності цієї інновації, будемо сподіватися, що вона не зможе повністю замінити традиційні подорожі, як засіб пізнання навколишнього світу, гармонійного поєднання з природою, джерела збільшення доходів як для підприємств сфери туризму та гостинності, так і для національної економіки загалом.

Список використаних джерел

1. Орлик О.В. Сучасні інформаційні технології в системі управління підприємством / О.В.Орлик, О.Г.Єсіна// Вісник соціально-економічних досліджень. – 2002. – № 11. – С. 293-296.

2. Сущенко О.А., Кравченко В.В. Становлення віртуального туризму як напряму розвитку інформатизації діяльності туристичного підприємства / О.А.Сущенко, В.В.Кравченко// [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/5137-Article%20Text-10202-1-10-20180322.pdf>.

3. Віртуальний туризм: нові віяння часу [Електронний ресурс] / Культура України. – 2015. Вип 49. – Режим доступу: https://tourlib.net/statti_ukr/bozhko4.htm.

4. Sushchenko O. A. Internet Marketing as a Tool for Tourism Enterprise Strategic Management. Modern Problems of Enterprise Management: Theory and Practice: Materials VII International. 30.- 2017. – С.302-305.

УДК: 930:338.48-61"652"(043.2)

Зеленська Л.В., Шандор Ф.Ф.
Мукачівський державний університет
z.lilia3007@gmail.com

ІСТОРІОГРАФІЯ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ АНТИЧНИХ ЧАСІВ

Вивчення фестивалів та подій зараз є важливою і продуктивною сферою туризму. Розквіт фестивалів та подій в останні десятиліття зацікавили академічну спільноту до розуміння їх значення в туризмі. Навіть найбільш поверхневе сканування провідних туристичних журналів демонструє, що література про фестивалі та події зараз є однією з найпродуктивніших у будь-якій галузі досліджень туризму, і зростаюча колекція монографій, академічних підручників та практичних довідників це підтверджує. Однією з характерних ознак даного виду туризму є поєднання подорожі з подією, святом чи видовищем: конкурсами, фестивалями та карнавалами, різноманітними змаганнями та чемпіонатами, унікальними природними явищами, які мають здатність приваблювати до місць, де вони відбуваються.

Незважаючи на те, що досліджувати подієвий туризм як галузь туроператорської діяльності почали, відносно, недавно, коріння цього явища сягають тисячоліття та пов'язані зі звичаями та традиціями різних народів. Спочатку за своїми організаційними формами це не був звичний для нас вид туризму, представлений, як комерційна діяльність взаємозв'язаних підприємств та організацій туристичної індустрії і зв'язаних з нею галузей економіки. Скоріше, це був масовий самодіяльний туризм, коли тисячі людей відправлялись подорожувати, зацікавлені певними значними подіями чи заходами. [1]

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. РЕСУРСНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ТУРИЗМУ.	6
Горбанець С. Ю., Пасєка С.Р. Туристично-інформаційний центр як інструмент промоції туристично-рекреаційних ресурсів	6
Гладкий О. В., Манукян А. Е. Фактори туристичної привабливості Закарпатської області на туристичному ринку ЄС	10
Заставецька Л.Б., Заставецький Т.Б. Похмурий туризм в умовах сьогодення: функції та тренди	14
Питуляк М.Р., Питуляк М.В. Структура та сучасний стан рекреаційно-туристичного потенціалу Бережанського горбогір'я	17
Смирнов І.Г. Напрями активізації українсько-польського транскордонного туризму (ресурсний чинник)	21
СЕКЦІЯ 2. КРАЄЗНАВЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ТУРИЗМІ.	26
Бергхауер О. О., Фодор Д. Д. The state and problems of the tourism industry in ukraine and Transcarpathia	26
Береш А.В., Касинець О.В. Зародження монастирського життя на території Закарпаття	30
Брижак Н.Ю. Підготовка майбутніх учителів до краєзнавчої роботи з учнями початкової школи: теоретичний аспект	34
Гартл О.Є., Кузьма-Качур М.І Краєзнавчий підхід у формуванні екологічного мислення молодших школярів	37
Мисан Ю. С., Пасєка С.Р. Історико-культурний потенціал розвитку туристичної галузі Івано-Франківської області	40
Павлюк Л.Р., Дністрянська Н.І. Туристичний потенціал пам'яток оборонної архітектури західної України та перспективи його використання	44
Таранова Н.Б. Топоніми як елемент краєзнавчих досліджень	48
СЕКЦІЯ 4. ТУРИЗМ І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА: ПРІОРИТЕТИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ.	52
Антоненко В.С., Деркач Ю.Ю. Розвиток підприємництва в сфері обслуговування	52
Безрук Ю.М., Тищенко О.Л. Туризм в епоху пандемії COVID-19	55
Гоблик-Маркович Н.М., Копин Н. Організаційні аспекти соціально-культурної анімації у сфері гостинності	59
Гоблик-Маркович Н.М., Фірцак М.В. Віртуальні технології у сфері туризму та гостинності	62
Зеленська Л.В., Шандор Ф.Ф. Історіографія подієвого туризму античних часів	66
Карнаушенко Т. В., Пасєка С.Р. Інноваційні можливості розвитку туризму у Рівненській області	69
Лепкий М.І., Деркач Ю.Ю. Потенціал розвитку сфери гостинності України в умовах пандемії	72

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>